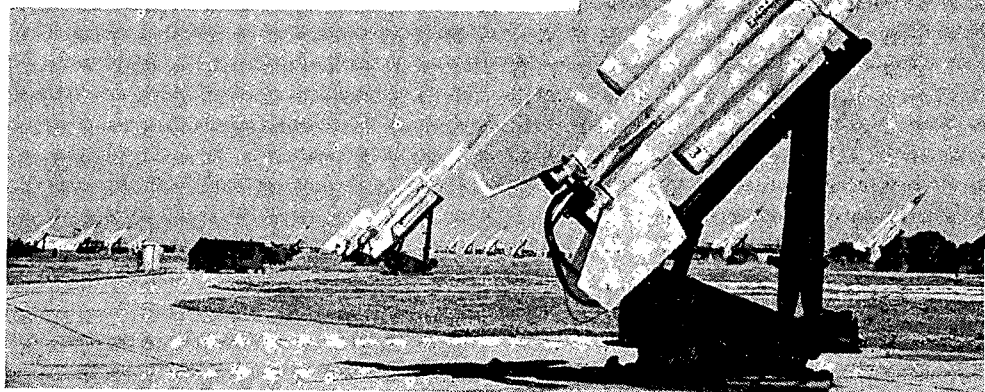

הגנה נ"מ של מדינה קטנה

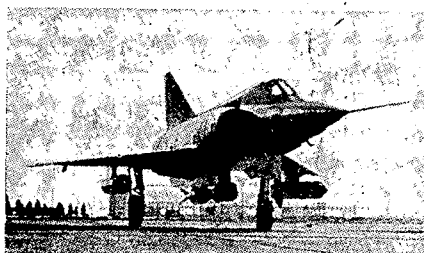
„בלאדהאונד“, טיל קרקע-אוויר

20 המ"מ — על „זעירייהקוטר“). לצורך רכישות אלו נקבע הסכום של 450 מיליון פרנקים שביצריים; מתוך זה ל„בלאדהאונד“, אותו רואים בתור „נשק-המפתח“ במערך הנ"מ החדש — כ־300 מיליון פרנקים (לפי הדיווח שנקבע בראשית 1962, לאחר אישורם הסופי של שני בתי-הפרלמנט השביצריים). מבלי להכנס כאן לניתוח-תכונותיו הטכניות של הטיל „בלאדהאונד“, יצוין כי השכלולים שבדגם 2 (Mark 2) שלו שנרכש ע"י ה־שביצריים, המכ"מ-המבחה רצוף-הגל, איפשרו לא רק הארכת טווחו המכ"מי של הטיל, אלא גם הגברת קטלנותו לגבי כל סוגי המטרות. בתוך זה אף אלה הטסות בגבהים נמוכים

מהו הצירוף המעשי, התכליתי, אשר לו זקוקה כיום הגנתה הנגד-מטוסית של מדינה לא-גדולה! הכונה היא, מהו אותו צירוף של כלים נ"מ „חדשים-באמת“, טילים — ושל כלים „מסורתיים“ (ואפילו הם מאוד „מעודכנים“), כלי הארטילריה-הנ"מ-הקניית — אשר מדינה לא-גדולה כזו יכולה להרשות לעצמה לקיימו; או שמה, בניסוח אחר — אותו צירוף עליו איננה יכולה, ואיננה רשאית לותר? כבכמה תחומים-צבאיים-הגנתיים כן גם בתחום זה אפשר למצוא הדגמה מעניינת — ויתכן מאלפת — במה שמתרחש מבחינה זו בשביצריה.

מכלים מיושנים בני 7.5 ס"מ ומכלים חדישים אך זעירי-קוטר בני 20 מ"מ (ואשר רק בחלקה הוצמדו לה מכשירי-מכ"מ מְנוֹנִים). לא יכלה לפגוע במטוסי אויב אלא בגבהים שמתחת ל־5000 מטר — אפילו כשעמדה לשירותה מערכת-אתראת-מכ"מ בעלת טווח של כמה מאות קילומטרים. ואילו מטוסי-הקרב השביצריים — כאמור, מטיפוס „האנ-טור“, החמוש רק בתותחים-אוטומטיים אך לא בטילים — יכלו „לטפל“ באלה רק בשעות-היום, וגם אז רק עד לגובה של 12,000 מטר. ראשית התמורה (ועיקרה) באה עם החלטת ממשלת שביצריה, בשלהי 1960, לרכוש 100 מטוסי-קרב „מיראג“ צרפתיים, מדגם „III S“. ע"י כך שוננו בבת-אחת משך-הזמן הנדרש ליירוט אפשרי, ריגול, ויכולת הפגיעה בריב. ועתה בא תורה של הגנה נ"מ קרקעית, ש־תהלוך את אפשרויותיה החדשות של ההגנה באוויר: בקיץ 1961 הוחלט על רכישת 4 סוללות טילים-מונחים נ"מ מטיפוס „בלאד-האונד“ הבריטי (דגם 2) — ו־25 סוללות תותחים נ"מ בקוטר-בינוני (תותחי 75 המ"מ נמנו על „גדוליהקוטר“; ואילו הכלים בני

בריטניה, כשניגשה לפני שנים אחדות אל חידוש פני הגנתה הנ"מ. החלה בביטולו של המערך הארטילרי הנ"מ שהיה קיים שם כ־מורשת מלחה"ע השניה — ועד שצמח בה־רגה המערך הטילי החדש, נמצאה היא ב־משך שנים מספר „בעירום ובחוסר-כל“ אך שביצריה — כפי שכבר נרמז — בחרה, בדרך-מה לכמה מדינות יבשת-אירופה, בדרך של שילוב שני היסודות במערך הנ"מ שלה. אך גם היא עשתה זאת תוך ויתור על כמה סוגי-גיבולים ויחידות אשר קיימה לפני הנהגת שיטת-ההגנה החדשה, המתגשמת עתה. כבכל סוגיה של הגנה נ"מ הפועלת סוף-הקרקע — שימש גם כאן בתור נקודת-מוצא הכרחית מצב יחסי-הכוחות באוויר; רק כש־יובא בחשבון מצב-הדברים בשביצריה גם מבחינה זו, ניתן יהיה להבין אף באיזו מס־גרת-נתונים נקבעו שם עכשיו תפקידיה — והרכבה — של ההגנה הנ"מ הקרקעית. כ־חות-האוויר המגינים של שביצריה מנו עד לזמן האחרון רק כמאה מטוסי-קרב „האנטר“ כריטיים, שהיו גם תתי-קוליים וגם חסרי טילי אוויר-אוויר. הארטילריה הקרקעית, המורכבת

מיראג III

מאוד (ואפילו לנוכח אמצעי-סיכול אלקטרונייים משוכללים-מאוד מצד היריב). לעומת זאת, נתכונה ממשלת שביצריה לפ־רק 11 סוללות „גדולות-קוטר“ (אותן, שלא היו מצוידות במכ"מ) — כי במחיר ויתור זה (על כלים שבעצם עבר זמנם) רצתה להי

צעי של הצבא — נראה לשיצורים צירוף תכונות זה כעדיף. אמנם, רבה (וממושכת) היתה ההתחבטות בשעת בחירה בין שני הטיפוסים בני הקוטר הבינוני שטובצו עליה תעשייה השביצרית: הכלי מרובע־הקנים (בני 30 המ"מ) של "היספנורסואיה" — והתותח הדוקני (בן 35 המ"מ) של "אורליקון־קונ"

מכ"מ להכונת ירי, "סופר־פלדרמאוס"

טראב"; ולבסוף, לאחר בדיקות מרובות, ושימוש באמצעי "חקר־ביצועים", נבחר זה האחרון, ואתו מכשיר־הכונת־הירי המכ"מי שלו, "סופר־פלדרמאוס" (עטלף־עילאי" — Super-Fledermaus) — שביכולתו לזהות מטוסים במרחק 50 ק"מ, ומ"מ 40 ק"מ לעקוב אוטומטית אחר מעופו של מטוס.

יצויין, כי ב"מיראג" III S שישמש בחיל־האוויר השביצרי יוגהג שינוי־מה לעומת הדגם הצרפתי המקורי: תחת מערכת ניהוג־הירי־הניווט האלקטרונית שפותחה ע"י מפ"עלי "דאסן" הצרפתיים, מיצרי ה"מיראג", הוכנס בהם מנגנון מתוצרת־ארה"ב, TARAN ('Tactical Attack Radar and Navigation').

המעלה של המכשיר האמריקני — לפי דיועו עתונות שביצרית וגרמנית — מתבטאת בעיקר בהמחשה ה"תמונתית" של מידות־המרחק, המאפשרת לטייס לעקוב בת־מידות, על־פני שיקופית־מפה, אחרי מקום־המצאו המדויק; וכן יכולה מערכת־המכ"מ (בהתאם לשמה) לשמש הן לאיכוך־המטרה, והן כעור־לניווט.

שאינו־מן־הרגילות בעולם־המדיני: הרכיב־שות — אושרו: ואילו פירוק הסוללות — נדחה. תחת זאת החליטו בתי־הפרלמנט כי יש לחמש מעתה גם סוללות אלו בכלים חדישים בעלי קוטר־בינוני; ולשם כך הוג"דלה על ידם (דהיינו — ע"י נציגי משלמי־המסים!) ההקצבה בת 450 מיליון הפרנק ב־97 מיליונים נוספים. כן הובעה ע"י הפרל־מנט המשאלה כי ששת ה"גדודים־הקלים" שברגימנטים הנ"מ (שלושה גדודים כאלה בכל רגימנט) יוסבו אף הם לתותחי קוטר־בינוני; והמשלה בודקת את אפשרות הג"שמת המשאלה. עקרונית נתקבל הדבר על־ידה, אך ביצועו יהיה בודאי הדרגתי — וזאת אף משום שהתעשייה השביצרית לא תוכל לספק את כל התותחים והאבזרים הנדרשים, "בבת־אחת".

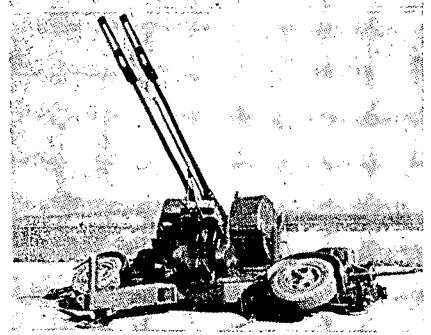
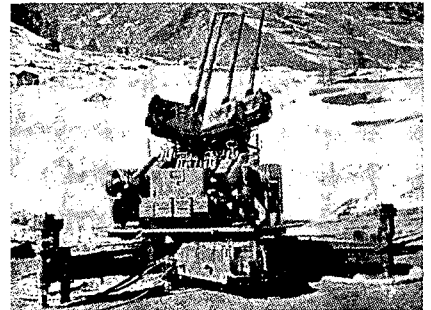
לכשיושלם חידוש פני המערך הנ"מ השביצרי, יכלול הוא — פרט ליחידות הנ"מ של שדות־התעופה, המבצרים והסכרים החיוניים — והתותחים בני 20 המ"מ שברגימנטים של חיל־הרגלים, בגדודי־הארטילריה ובגדודים־הקלים הנ"מ של הדיביזיות — כוחות אלה:

- 2 גדודי טילים־מונחים, כ"א בעל 4 סוללות־ראש, בנות 8 משגרים כל־אחד;
- 2 רגימנטים נ"מ של תותחים (מצומדי־מכ"מ) — 24 כלים בני 7.5 ס"מ, ו־36 כלים בני 20 מ"מ בכל־אחד;
- 3 רגימנטים של תותחים נ"מ בקוטר־בינוני, 16 כלים בכל־אחד;
- 5 גדודים־עצמאיים של תותחים בקוטר־בינוני, 8 כלים בכל־אחד.

לכך תצטרפנה עוד 11 הסוללות ה"כבדות" לשעבר — אשר לאחר שידוד־חימושן חמ"ינה 44 כלים בני קוטר־בינוני.

כמובן, שהשיפור המכריע במערך הנ"מ בא עם הגהגת ה"פלאדהאונד" — המאפשר ירי במטרות בגבהים עד 25,000 מטר ובמרחק עד 80 קילומטר, בכל מזג־אוויר שהוא. גם הכלים בני הקוטר־הבינוני החדישים מאפ"שרים פעולה נגד מטרות על־קוליות, ביום ובלילה. אמנם, טוחם מגיע רק ל־4 ק"מ — לעומת ה־6 של תותחים בני 7.5 ס"מ; אך קצב־אשם מהיר בהרבה, ולגבי אותו "רובד־אוויר תחתון" הנחשב למכריע באיזור מב־

קל על חידוש פני־המערך, למען תוכל שביצריה הנתונה במקרה־מלחמה לאיום אוירי טוטלי להפעיל את הגנתה הנ"מ נגד כל אותן מטרות־באוויר אשר לפי מצב הטכניקה של היום ניתן להגיע עדיהן. מתוך סיכום וניתוח מקיפים של מכלול כל־הנשק האס־רטגיים והטקטיים העומד לרשותה של הת־

תותחים נ"מ בעלי קוטר בינוני למעלה: תוח מרובע־קנים (30 מ"מ) "היספנורסואיה"; למטה: תותח דוקני (35 מ"מ) "אורליקון־קונטראב"

קפה־מ־האוויר, הגיעה ממשתל־שביצריה אל המסקנה כי בשנים הקרובות המטוס לא רק שיתפוס מקום חשוב כנשק־התקפה, אלא ש"ימלא אפילו תפקיד עיקרי במלחמה; ובתור "מרכז־הכובד" של פעולות מערכת־הגנה נ"מ — וביחוד מעל למרחבי־המבצעים ה"מכריעים של הצבא — ציין מחקר שביצרי זה את שכבתו הנמוכה־יותר של המרחב־האווירי. עם זאת, היה הכרח ליצור אפשרויות גם ליירוט מטוסי־אוויר בגבהים ניכרים־מאוד, בטרם יגיעו אל יעדיהם — וגם מכאן נובע ההכרח במטוסי־תגן משוכללים, נושאי טילים משלהם.

ברם, החלטותיו הסופיות של הפרלמנט ה"שביצרי (בראשית 1962) הביאו אתן הפתעות